

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din. 40.—, za pol leta Din. 20.—, za četrt leta Din. 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščenice in upokojece.

Vsem državnim uslužbencem in upokojemcem!

Konferenca predstavnikov zadrug drž. uslužbencev dravske banovine v Ljubljani.

V nedeljo dne 23. oktobra 1932 se je vršila v Ljubljani konferenca predstavnikov vseh zadrug drž. uslužbencev dravske banovine. Številno obiskano konferenco je vodil predsednik Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Ljubljani g. A. Žigon. Prisostvovala sta kot zastopnika Zveze nabavljalnih zadrug njen predsednik g. Miloš Štibler in g. Ivan Deržič. Po izčrpnih referatih, katere so podali gg. Ivan Deržič, Ivan Štibler, predsednik Nabavljalne zadruge v Mariboru gosp. Rehar, predsednik Kreditne in nabavljalne zadruge drž. železnice v Ljubljani g. Ernest Jeras in g. Mirko Punčuh, je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

Resolucija,

sprejeta na konferenci predstavnikov državnih uslužbencev dravske banovine v Ljubljani dne 23. oktobra 1932.

Zastopniki zadrug drž. nameščenicev in železničarjev dravske banovine, zbrani na konferenci v Ljubljani dne 23. oktobra 1932., so po presoji današnjega stanja svojih zadrug sledeče ugotovili:

Zveza nabavljalnih zadrug za drž. nameščenice je bila ustanovljena kot ustanova samopomoči, za gospodarsko najšibkejši sloj, po prizadevanju pok. finančnega ministra K. Stojanovića v letu 1920., ko so državni nameščenici pomagali z največjimi žrtvami urejevati državno administracijo, a jim država ni mogla pri vsej konjunkturi za ostale ustanove nuditi primerne plače. Usvajajoč zadruga načela, svoja pravila in določbe zakona o nabavljalnih zadrugah so v gornji Zvezi včlanjene zadruge izvajale začetni jim program, skrbele in ščitile gospodarsko slabotne svoje člane s tem, da so zbirale, četudi skromne prihranke, deleže, delovno moč itd. in jim nudile po nizkih cenah življenske potrebščine, ceneni kredit, odnosno jim pripomogle do lastnih domov. Zadruge za poslovanjem z nečlani nikdar niso strele in so vsako zadevno nerednost odpravljale in po potrebi tudi nastopile s kazenskimi odredbami.

Na podlagi navedenih činjenic predstavniki šestnajst tisočev zadrug

garjev - državnih uslužbencev dravske banovine

zavračajo

neosnovane napade trgovcev na naše zadrugne ustanove,

izjavljajo,

da jih hočejo z vsemi močmi braniti do skrajnosti, poglobiti delo in ne dopustiti, da bi bil gospodarsko šibki stan državnih uslužbencev predmet eksploatacije kogarkoli.

Ugotavljajo,

da so njihove zadruge z zadrugnimi deleži in rezervnimi fondi stvarjale zadrugni kapital, ki nikdar ne beži preko meje, ampak ostane vezan na svoje člane, rodno grudo in državo;

da so zadruge vedno in vestno izpolnjevale zakonske predpise in nobile vsa predpisana jim bremena ter nikdar niso strele za nedovoljenimi sredstvi;

da so zadruge edino-le strele za tem, da izločijo vse nepotrebne posrednike med producentom in konzumentom, ki so se po vojni dobi v tako veliki meri pomnožili in živeli tako na račun producenta, kakor tudi na račun konzumenta;

da so vplivale nabavljalne zadruge gospodarsko vzgojno na stan drž. uslužbencev in ga navajale k štednji in kupovanju v gotovini in odvrčale le od prezadolževanja;

da so bile zadruge hrbenica ostalim kulturnim in humanitarnim ustanovam drž. uslužbencev, katerim so pripomogle do priznane višine;

da so ugodnosti, katere nudi država zadrugam drž. uslužbencev le majhen nadomestek za njihove nizke prejemke in

pozivajo

Zvezo nabavljalnih zadrug v Beogradu, da tako javnosti kakor tudi kralj. vladi dokaže važno nalogo, katero izvajajo včlanjene nabavljalne zadruge in

apelirajo

ponovno na drž. uslužbenca vseh pa nog dravske banovine, da se čim tesneje oklenejo svojih zadrug, ker s tem pomagajo sebi do gospodarske osamosvojitve in tudi narodu, katerega sestavni del so in hočejo ostati.

di, ki so enako silovito in energično, kakor prej redukcijo, zahtevale zdaj ohranitev teh uradov. Protesti prebivalstva so docela razumljivi, ker so morali ljudje, ko je mesto ali večji kraj na deželi izgubil davčni urad ali sodišče, pogostoma hoditi ure in ure v oddaljene kraje, če so imeli opravka s temi uradi, kar je seveda vselej zvežano s precejšnjimi stroški.

Isto igro vidimo zdaj spet: spet energično demonstrirajo ravno tisti, ki so zahtevali redukcijo, kadar jo vlada hoče izvesti. Naj gre za odpravo raznih fakultet, za ukinitve poštne uradov, carinarnic ali za znižanje stalaža pri policiji in orožništvu — povsod zdaj nenadoma spoznavajo, da bi taka redukcija mogla povzročiti neugodne posledice.

V resnici se je pa pretirana strast štedljivosti v zveznem proračunu že pokazala za prav škodljivo. Če bi bila javnost poučena o tem, na kako naravnost nesmiseln način se pogostoma izvajajo take redukcije, smo prepričani, da se ne bi noben list več upal obravnavati to vprašanje v uvodnikih.

Navedimo samo nekaj primerov! V Marcheggju je zdaj samo en carinski uradnik na avstrijski strani, medtem ko jih je na češki dvanaest, v Gmündu sta samo še dva avstrijska carinska uradnika, češkoslovaških pa je dvajset. Od Koroške do Vorarlberga nimamo v Avstriji niti enega carinskega uradnika vzdolž meje. Zato ni čuda, da je pri tako slabo zase-

deni državni meji tihotapstvo s Švico zavzelo ogromne oblike, zlasti s kavo in sladkorjem. Saj ni čudno, ko v Švici velja kilogram sladkorja 40 grošev, pri nas pa 1-28 šilinga, kava v Švici 3-50 šilinga, pri nas pa najmanj 15 šilingov! Silno se tihotapijo dvo-kolesa, cevi in plašči iz gumija preko nemške meje. Tudi tu zapeljujejo nizke cene na Nemškem ljudi v tihotapstvo. V Nemčiji stane n. pr. cev za dvokolo s plaščem slabše vrste eno marko, boljše vrste pa 2-50 marke. V Avstriji moraš plačati za isto blago vsaj 15 šilingov. Jasno je, da država zaradi naraščanja tihotapstva izgublja ogromne dohodke, ker je s sedanjim številom uslužbenstva enostavno nemogoče zadostno nadzorovati državno mejo. Tudi kar se tiče odprave še nadaljnjih davčnih uradov, je treba ugotoviti, da so ravno v tistih krajih, v katerih so bili davčni uradi že opušteni, največji davčni zaostanki. Ti zaostanki so nesorazmerno večji od skromnih stroškov, ki so bili potrebni za opuščene davčne urade.

Zato lahko razumemo, da tista javnost, ki se je še pravkar borila za redukcijo, nastopa zdaj proti nji, ko je izvedela za posledice te redukcijske politike. Izkaže se pa tudi tukaj, kakšno zmedo povzroča na veliko škodo celokupnega prebivalstva tisto časopisje, ki je navajeno, da nevarno površno razpravlja o stvareh, za katere je potrebno vsaj malce resnega in vestnega strokovnega znanja.

V zadrugništvu je rešitev!

K preureditvi poslovnih prostorov Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Ljubljani.

Kakor smo že zadnjič na kratko poročali, je bila dne 27. oktobra t. l. otvorjena nova prodajalna in vinska klet ljubljanske Nabavljalne zadruge. S tem je ta važna gospodarska ustanova storila velik korak naprej k izboljšanju in spopolnitvi. Kdor je poznal nekdanje nepraktične, neprikladne in tesne prodajne prostore in vidi nove, mora priznati, da je bila ta reforma neobhodno potrebna, neodložljiva in v interesu pravilnega razvoja zadruge kar najbolj nujna. Ogledmo si na kratko izvršene adaptacije poslovnih prostorov naše tako lepo se razvijajoče Nabavljalne zadruge.

Dvoje nalog je imel novi odbor pri izvrševanju tega načrta pred seboj: izboljšati in preurediti prodajne prostore, prav tako pa adaptirati, spopolniti in primerno povečati skladiščne prostore in prostore za odpremo blaga. Obe nalogi sta tesno povezani druga z drugo. Zaradi stalnega naraščanja kupujočega članstva — od aprila tega leta je pristopilo že skoro 300 novih, kupujočih članov — je bilo nujno potrebno, da se takoj preskrbe dovolj prostorni lokali za shranjevanje večjih količin blaga vsake vrste, kar omogoča smotnejše nakupovanje ob času, ko je blago cenejše in kar je tudi v higienskem oziru potrebno, nujno pa tudi zaradi stalnega naraščanja konzuma, ki se je napram minulemu letu že podvojil.

Načrt, povečati poslovne lokale je mogel odbor izvršiti le zaradi izredne naklonjenosti ljubljanske finančne direkcije, ki upravlja za državni zaklad poslopje na Vodnikovem trgu št. 5, kjer ima zadruge svoje brezplačne prostore. Finančna direkcija je prav tako brezplačno dovolila zadrugi uporabo še vseh tistih prostorov v pritličju, ki so bili za zadrugne namene prikladni. Tako je pridobila zadruge zadaj za dosedanja trgovino dvoje razmeroma prostornih lokalov, v katerih je namestila ekspedicijo nakupljenega blaga ozir. posebno shranišče

za suho meso, maslo in slične pokvarljive predmete. Nadalje je pridobila zadruge tudi prostorno klet pod temi prostori. S primerno preureditvijo so se zvezali med seboj ti prostori tako, da tvorijo poslovno celoto.

Ker je hišna lastnica dovolila tudi vse druge potrebne stavbne adaptacije, je bilo zadrugi omogočeno, da je popolnoma preuredila skladišča. V prostoru, kjer je bila prej čevljarna, katero je zadruge zaradi nestabilnosti opustila, se je namestilo popolnoma suho skladišče za moko, katere gre v ta lokal več vagonov. Zaradi lažjega dovažanja blaga se je zgradilo majhno ročno dvigalo, tako da je težko prenašanje vreč v I. nadstropje postalo nepotrebno. V sosednjem delu nekdanje čevljarne je prav tako suho skladišče za kavo, sladkor in slične predmete.

V pritličnih skladiščnih prostorih, ki so nekoliko vlažni, so shranjeni drugi nepokvarljivi predmeti, kakor milo, olje itd. V delu skladišča se hrani sveže sadje.

Iz enega dela pritličnega skladišča se je z malimi stroški ustvarila prav prikladna točilnica in vinska klet. Tam si morejo nabaviti člani po skrajno zmernih cenah zares pristno in naravno dobro vino. V prijaznem prostoru je nekaj miz, kjer postrežejo gostom s pijačo in mrzlim prigrizkom. Lokal je zelo primeren za društvene sestanke in članska posvetovanja.

Iz nekdanjega prodajnega lokala je novi odbor ustvaril naravnost vzorno, prostorno, res prijazno in okusno opremljeno prodajalno. Ves leseni inventar je skrajno smiselno in praktično zasnovan in trpežno izdelan. Vse specerijsko blago je shranjeno v dobro zaprtih predalih, urejeno tako, da morejo uslužbenec v najkrajšem času postreči čim večjemu številu članov. V prodajalni vlada vzgledna čistoča in red. Če se spomnimo, kakšna je bila prodajalna nekdanj, nam postane še-le prav jasna vsa velika važnost te

Posledice redukcij v Avstriji.

Iz dunajskega uradniškega glasila »Reichsverband der öffentlichen Angestellten« posnemamo članek, ki je izšel pod prednim naslovom in ki razkriva zle posledice pretiranih in nepremišljenih redukcij drž. uslužbenstva, državnih uradov in ustanov za celokupno javno in zasebno gospodarstvo. Ker je ta problem važen za vse države, bo zanimal tudi naše bralce ta članek, ki nazorno popisuje avstrijske razmere. Članek slove:

»Dnevnik, zlasti listi liberalne smeri, so v zadnjih letih nešteto krat strogo kritizirali proračunske izdatke Avstrijske zvezne republike. Ni ga bilo skoro dneva, da ne bi kateri izmed teh listov prikrito ali javno poudarjal brezpogojno potrebo radikalnega znižanja dejanskih državnih izdatkov. Po mnenju teh listov, ki ustvarjajo tako imenovano »javno mnenje«, bi bilo mogoče doseči zmanjšanje izdatkov samo z radikalno redukcijo raznih uradov in oblastev. Dobro vemo, kako je ta med množico vržena krilatica o redukciji učinkovala. Ni bilo in ga ni zborovanja trgovcev ali obrtnikov, ni ga shoda kmetov, ni skupščine industrijcev, kjer ne bi bilo vprašanje »re-

dukcije« obvladovalo in kjer se današnji ne obvladuje sleherne razprave. To smo ravno pred kratkim spet videli ob zborovanju trgovskih zbornic, kjer so vprašanja »javnih izdatkov« in »znižanja osebnih izdatkov« tvorila poglavitno vsebino vseh poročil. Na drugem mestu se na ta izvajanja, ki na nečuten način izivajo javno nameščenstvo, še povrnemo.

Ravno v teh dneh pa moramo spet ugotoviti prav poseben pojav. Dolga leta že neprestano kriče in zahtevajo redukcijo, ko pa prvič vlada resno poskusi ugoditi željam teh krogov, potem prav isti listi, ki so svoj čas zahtevali redukcijo in ukinitve raznih uradov, silovito napadajo vsak poskus uresničitve teh zahtev. Saj smo že pri prejšnjih prilikah ponovno doživeli, da so zastopniki tega ali onega stanu zahtevali, naj se odpravi ta davčni urad ali tista pošta ali ono okrajno sodišče. Deputacije so hodile po ministrstvih, da bi jim ugodila, če jim je pa nazadnje vlada res hotela izpolniti to željo in odpraviti urad, je prirejalo prebivalstvo, katero bi ta redukcija zadela, spet protestna zborovanja in prav tako odpošiljalo deputacije k vla-

nove spremembe. Tako s praktičnega kakor tudi s higienskega stališča je treba priznati, da je naša prodajalna izmed najlepše urejenih kar jih je v Ljubljani. Da je zadruga popravila in preuredila kanalizacijo, stranišča, tlakovala dvorišče itd. je umevno samo po sebi.

Zadruga je povečala tudi svoje pisarniške prostore, ker dosednji za pomnoženo število osebja niso več zadostovali. Tudi v prodajalni in skladiščih se je število uslužbencev pomnožilo, ker pri narastlem prometu ob najboljši volji ni bilo mogoče več zmagovati poslov. Sicer tudi še danes ne gre vse tako kakor bo moralo, kadar bo reorganizacija popolnoma izvedena, vendar je treba poudariti, da je že zdaj poslovanje mnogo poenostavljeno tako glede kontrole kakor tudi glede odpravljanja kupcev in dostavljanja blaga na dom. Treba bo pa najti še

boljši način, da bo odpreda kupovalcev šla še bolj gladko, tako da ne bo povoda za prav nobene pritožbe.

Če pomislimo, da je novi odbor, ki je z aprilom prevzel posle, v tako kratkem času — komaj sedem mesecev! — dosegel že tako lepe uspehe, in to za neverjetno nizke stroške, moramo občudovati iniciativnost in delavnost vseh odbornikov brez izjeme. Poglavitno priznanje gre pa neutrudnemu, idealnemu predsedniku, gospodu nadsvetniku Alojziju Žigonu, ki je kot fanatik zadržuje ideje zastavil vse svoje sile, da uresniči čim prej svoj načrt: izgraditev močne, velike in bogate nabavljalne zadruge, ki naj postane matica in žarišče vsega gospodarskega udejstvovanja ljubljanskih drž. uslužbencev in upokojenecv. Da bo ta cilj čimprej dosežen, je dolžnost nas vseh, da z vsemi silami podpremo delo odbora naše zadruge.

Dr. Martin Malnerič:

O taktu v službenem občeivanju.

Široki pojem »takta« je dobil značaj pravnega pojma: uredba o poslovnem redu za redna kazenska sodišča z dne 21. nov. 1929 odreja v § 117, da morajo sodniki na kazenskih razpravah: »kazati v vedenju poseben takt in mirnost«.

Zakon o uradnikih z dne 31. marca 1931 smatra za težje prekršitve službene dolžnosti ali oškodbe ugleda stroke: »nedostojno ali sirovo ravnanje s strankami« (9.), ... »nedostojno, sirovo ali nepravilno ravnanje s podrejenimi« (10.) in »nedostojno ali nevljudno vedenje podrejenih proti nadrejenim ali poniževanje njih ugleda« (11. § 188).

Točnejše predpise o postopanju s strankami odreja za sodišča »Poslovni red«, naredba ministrstva za pravosodje od 5. maja 1897, drž. zak. št. 112, ki zahteva dostojnost, mirnost in vljudnost (§ 82) v občeivanju s strankami. Rabiti je v službenem nagovor: »gospod«, »gospa«, »gospica« (gospodična) v vseh slučajih, kadar je to običaj v navadnem življenju dotične dežele.

V smislu kazenskopravnih predpisov utegne »nenadležno in nepravilno postopanje« s stranko imeti za posledico celó nekaznivost stranke v smislu § 131 K. Z., ali pa vsaj milejšo kazen.

Kolike važnosti je način postopanja tudi podrejenih organov s strankami, z občinstvom v državljansko-pedagoškem pogledu, o tem razpravlja zlasti n. pr. sloviti nemški pedagog in filozof prof. F. W. Förster. Tudi nižji organ naj bi vedel, da je dolžan — ne samó zahtevati, marveč tudi zahtevati na način, ki je primeren ideji državne oblasti, katero zastopa; tudi v ta način postopanja ne sme uvajati nedržavnih, t. j. svojih osebnih momentov in »subalternih manir«.

V službenem poslovanju se v navzočnosti drugih oseb ne gre n. pr. »tikati«; čudno bi bilo, ako bi n. pr. sodnik odvetnika ene stranke tikal, in ta njega, a drugega vikalo; to bi že bila »imponderabilnost«, ki bi neugodno vplivala zlasti na stranko »vikajočega se« odvetnika i. t. d.

Tudi ni primerno, da n. pr. uradni sluga i. sl. »tika« v službi starejšega, morda akademično izobraženega uradnika ter tega ne more opravičiti niti »narodni običaj«. A tudi tam, kjer ni »narodnega običaja« tikanja, celó zvaniki radi kažejo pred drugimi, da se s starejšinom tikajo. Tu je pač potrebno več — takta in več — smisla za — službo.

Razširjajte „Naš Glas“!

Uradniško pravo v praksi.

Uvrstitev mest v draginjske razrede. Finančno ministrstvo je izdalo uradno razlago glede uvrstitve nekaterih mest v draginjski razred. Po § 26 u. z. spadajo v II. draginjski razred mesta, v katerih je sedež sreskega na-

čelstva. Ker pa je nekaj mest — to so: Bakar, Stara Kaniža, Sremski Karlovci in Subotica — v katerih ni sreskega načelstva, ker ta mesta ne pripadajo nobenemu srezu, temveč so samostojne politične občine, je bilo

Anatole France:

Tovariša.

Bilo je v poslednjih letih drugega cesarstva. Jean Meusnier in Jacques Dubroquet sta imela vsak po polu v najemu deslavnico zadaj na nekem dvorišču blizu pokopališča na Montparnassu. V pritličju so delali klesarji, ki so napolnili dvorišče z belimi nagrobniki, križi in pokopališkimi žarami.

Prah od marmorja in mavca je kot umazan mrljski prst pokrival dvorišče. Nju na delavnica je stala nad skladišči nagrobnih kamnosekov kakor velika kletka, vsa v steklu. V nji je stala peč iz litega železa, dva posteljnjaka in nekaj stolov, ki jim je bila slama vsa preluknjana. Skozi špranje vrat in okenskih okvirov je silil v sobo marmorni prah, ki je pokrival prsteno goloto zidov in kamnitega tlaku.

Jacques Dubroquet je bil zgodovinski slikar, Jean Meusnier je bil pokrajinar. Ta pokrajinar je bil močno podoben drevesu: imel je njegovo hrapavo skorjo, krepko rast, pokojnost in tišino. Gosti lasje so se mu dvigali nad razoranim čelom kakor pogankji okleščene vrbe.

Govoril je malo, ker je znal le malo besedi. Slikal je pa mnogo. Rano je vstajal, si privoščil kozarec belega vina in odšel daleč kam v okolico, kjer je delal osnutke, po katerih je nato v delavnici izvrševal slike, ki so pričale o mogočnem čuvstvenstvu in trdovratnem načinu slikanja.

Bil je kmečkega pokolenja, bister, nezaupljiv, prebrisan in obraz mu je bil prav tako nem kakor jezik. Prav malo se je bri-

gal za tovariša, ker zanj ni bilo nebenega drugega na svetu razen Evfemije, prodajalke v mlekarji na montparnaškem bulvarju. Bila je to debelušna ženska, nežna po značaju, stara kakih petdeset let in pri nji je kosil. Imel jo je rad na svoj zadovoljni in porogljivi način.

Jacques Dubroquet, zgodovinski slikar, je bil nekaj let starejši od njega in čisto drugačnega značaja.

Bil je človek misli. Hotel je biti podoban Rubensu in da bi to dosegel, je imel dolge lase, ošlino brado, širokokrajno pokrivalo, baržunasto kamizolo in orjaški plašč. Neizogibni nagrobniki prah je temu veličastju močno škodoval. Tudi Jeana Meusniera je pokrival, toda zdelo se je, kakor da je zato nekam bolj mil in skoro olepšan. Nasprotno pa je prah onečasil lepoto zgodovinskega slikarja, ki je neprestano zaman krtačil svoj baržun in hudo trpel.

Bil je ljupezniv, vesel in razkošne narave in njegova duša je bila silna. Ker se je bal, da bi ime Jacquesa Dubroqueta te veličine ne moglo pravilno izražati, si je spremenil ime in se nazval Jacobus Dubroquens, kar se mu je zdelo mnogo primernejše njegovi darovitosti.

Po svojih letih je bil Dubroquens blizu zadnjim romantikom in čuvstvenim republikancem. Slikarstva se je učil v Riesenjerjevi delavnici proti koncu kraljevanja Louisa Philippa.

Ker je zelo mnogo bral, je vztrajno obiskoval čitalnico vrle gospe Cardinalove, kjer so mladi medicinci ponavljali anatomске vaje in pri tem malicali kos kruha ob mizi, kjer so si položili kraj sebe človeško roko ali nogo. Požiral je knjige in nato je

sporno, v kateri razred spadajo. Po navedeni razlagi ne velja zanje predpis, da spadajo v III. razred draginjskih doklad, dasi niso sedež sreskega načelstva. To zato, ker so po čl. 54 in 61 zakona o notranji upravi ta mestna načelstva prvostopna upravna oblastva za dotično mesto in torej spadajo navedena mesta v II. draginjski razred.

Carinsko uslužbenstvo ne plača najemnine. Finančno ministrstvo je izdalo odločbo št. 11.991/IV od 30. aprila t. l., po kateri uživajo cariski uradniki in drugi uslužbenci carinske stroke stanovanja v državnih ali od države najetih poslopih brezplačno. To odločbo utemeljuje ministrstvo z 2. odst. § 62 letošnjega fin. zakona, po katerem se določbe o določevanju vrednosti stanovanj ne nanašajo na uslužbence, ki imajo po posebnih zakonih pravico do brezplačnega stanovanja od države ali samoupravnih teles. Po čl. 222 carinskega zakona gre carinskim uradnikom in uslužbencem brezplačno stanovanje v državnih ali od države najetih zgradbah. Zato jim po § 29 u. z. po 1. aprilu 1932 ni treba več plačevati najemnine za taka stanovanja, kar velja tudi za dnevnikaarje in pogodbenne uradnike. Morajo pa sami plačevati razsvetljavo in stroške

za vodo, kar se ugotovi po posebnih števcih ali pa sorazmerno s komisij-sko ugotovitvijo. — Izvzeta so pa iz te določbe stanovanja uslužbencev v poslopih, katera so bila zgrajena iz tlakarinskih (kalderminskih) skladov, za katere po čl. 27 uredbe o tlakarini sploh ni plačevati najemnine.

Določevanje količine rednega od-mora. Nekemu državnemu uradniku, ki je začetkom leta zaprosil za odobritev pripadajočega mu rednega od-mora, je bil dovoljen odmor v izmeri 20 dni, to pa zato, ker na dan, ko se mu je izdala odločba še ni imel 15 let službe in mu je torej po § 86 u. z. pripadalo samo 20 dni rednega odmora. Ko je pa isti uradnik kesneje vnovič zaprosil za odobritev 30 dnevnega dopusta, češ da je medtem že izpolnil 15. leto službe, mu je bila ta zahteva odklonjena. Finančno ministrstvo je na uradnikovo pritožbo odločilo, da mu vseeno pripada 30 dni odmora, ker predpisi o načinu, kako se odobruje letni odmor, ne morejo nasprotovati uradniškemu zakonu, ki določa dolžino odmora. Zato je treba uslužbencu, ki kesneje vnovič zaprosi za odobritev odmora, odobriti istega sorazmer-no z dolžino njegove službe na dan, ko se mu ta vnovična odobritev izda.

Vestnik.

Naročnikom — zamudnikom! —

Vsi p. n. naročniki, ki so na dolgu z naročnino in so nedavno prejeli od naše uprave pismene pozive za poravnanje dolga, pa se nanje niso odzvali, prejmejo to številko kot zadnjo. Opozorjamo jih, naj dolg — če že ne v celoti, pa vsaj deloma — takoj poravnajo, ker bomo sicer prisiljeni izterjati zaostanek s dani potomo. S tem jim nastanejo nepotrebni znatni stroški. — Vsem p. n. naročnikom, ki so na poziv vsaj deloma odplačali dolg, bomo list redno še nekaj časa dostavljali. Prosimo pa tudi nje, da ostanek dolga čimprej poravnajo, ker je pri tako netočnem in nerednem plačevanju naročnine obstoj lista v nevarnosti. Če bi vsi naročniki list redno plačevali, bi navzlic težki krizi za silo mogli kriti vse stroške. Usoda našega glasila je torej odvisna od uvidevnosti naročnikov samih. Vabimo vse brez izjeme, naj plačujejo — če le morejo — naročnino vnaprej!

Organizacija upokojenecv v savski banovini. Zagrebški »Naš Glas«, glasilo Potporne zadruge javnih namještenika i umirovljenika v Zagrebu objavlja, da navedena zadruga in Udruga penzionera drž. železničara v Zagrebu ne sodelujeta pri akciji za usta-

novitev posebnega društva upokojenecv za savsko banovino. List to utemeljuje s tem, češ, da ni primerno, da se brez razloga ustvarjajo nove organizacije, temveč naj se vsi upokojeneci še tesneje oprimejo navedenih dveh društev, ki zastopata tudi interese upokojenecv. — Kakor znano vodi to akcijo sarajevsko Udruženje drž. penzionera, ki hoče ustanoviti v vsaki banovini svojo podružnico ali pa popolnoma samostojno organizacijo upokojenecv.

Vprašanje kmečke razdolžitve. — To vprašanje že nekaj mesecev proučujejo najuglednejši gospodarski strokovnjaki, razpravlja se o njem po dnevnih in strokovnih listih, govori se o tem problemu na shodih in zborovanjih, oglašajo se govorniki, ki zagovarjajo najdalekosežnejše varstvene ukrepe, med tem ko drugi svare pred poseganjem države v to vprašanje. Eno je pa gotovo: da je treba kmet-skemu ljudstvu, ki hudo trpi pod današnjo vsesvetsko gospodarsko stisko, čimprej pomagati. Prav tako gotovo je pa tudi, da državni in sploh vsi javni nameščenci prav tako ali pa še težje prenašajo bremena današnje splošne krize, ter da jim pri tem nihče ne pomaga v boju za obstanek. Zato bi bilo prav in pravično, da se naša javnost spomni tudi najbednejših žrtev današnje krize, t. j. javnih nameščencev. Potrebna bi bila čim bolj dalekosežna

šel in se s tovariši razgovarjal o njih v luksemburški drevesnici pred Vellédino sobo.

In kako je bil zgovoren! Revolucija l. 1848. mu je prekinila slikarske nauke. Začutil je, kako mu v klubih narašča človekoljubno navdušenje, spoznal je svoje poslanstvo in spočel novo umetnost.

Odtle je Jacobus Dubroquens rodil mnogo zamisli. Samó da bi jih bil mogel izraziti, je v splošnem potreboval platno vsaj šestdeset četvornih čevljev veliko. Šestdeset četvornih čevljev slikarje, ali pa nič! To je bila njegova običajna zadrega, v kateri je moral izbirati. Zato se ne bo nihče začudil, da Jacobus Dubroquens ob času, ko sem ga spoznal, to je tedaj, ko je bil že močno siv, še ni bil naslikal niti ene same slike.

Imel je preveč načrtov. In razen tega ga je oviralo cesarstvo. Čakal je na njegov padec. V mlekarji na montparnaškem bulvarju je slovel po kopiji neke Rubensove Sirene, katero je izvršil v Louvru l. 1847. in ki je v nekaterih delih hotela biti dobra, pa je bila v barvi hladna in dolgočasna, tako da posnetek ni bil prav nič podoben izvorni sliki. Kadar mu je kdo to omenil, je Jacobus Dubroquens smehljal se odgovoril:

»Moj Bog! To je čisto preprosta stvar! Rubens skače takole visoko (in pokazal je z roko nekako v višini kolena), jaz pa takole« (in dvignil je roko visoko nad glavo).

Razen »Sirene« ni naslikal skoro nobene druge slike. Ta posebnost, ki je v slikarskem življenju kolikor toliko znamenita, ga ni prav nič vznemirjala.

»Moje slike,« je govoril in se pri tem potrkal po čelu, »so tu notri!«

In zares je hranil pod svojo rubensko vetrnico dvojico ali troje precej nenavadnih zasnov o apoteozah, v katerih je vselej zmešal Anaksagoro, Buddho, Zoroastra, Jezusa Kristusa, Giordana Bruna in Barbésa.

Kolikokrat so se mi v teh daljnih časih, ko sem bil še tako mlad, prašna delavnica obeh tovarišev in estetske teorije Jacobusa Dubroquensa zdeli tolikanj lepše od pravne fakultete in predavanj gospoda Demangeata!

Z lepim, toplim glasom društvenega govornika je premagal skrtanje kamnoseške žage, čivkanje vrabcev in vpitje otrok, ki so se pretepali na dvorišču. S kakšno zgovornostjo je opisoval svoje bodoče slike, ki so predstavljale Pohod človečanstva, Duhá ver, Napredek demokracije in Vesoljni mir. S kakšno prepričevalnostjo je oznanjal, da je njegova naloga, da ustvari združitev in zedinjenje modroslovja in umetnosti!

Medtem se je pa Jean Meusnier, ki je stal pred svojim majhnim platnom na stojalu, s počasno trdovratnostjo pravega kmeta trudil z risbo nekakšnega divjega drevesa.

Nato se je kar naenkrat ozrl proti stekleni steni, skozi katero je prodirala surova svetloba, in zagodrnjal:

»Ta prokleta škatlá... ki me tako moti... kako ji že pravite?«

Ugibala sva in nič ugenila. Na vse zadnje se je Jean Meusnier močno potrudil, napel spomin in zakričal:

»Ga je imam! Sonce, kaj neki! Saj razumeta, kar premočno pritiska za zdaj.«

razdolitvena akcija v prid vsemu stanu stalnih nameščencev. To naj bi bil tudi stalni cilj vseh naših strokovnih organizacij.

Povračilo vlog za pokojninski sklad. Neka državna uradnica, ki je bila zaradi pomanjkanja kredita in črtanja službenih mest odpuščena s 7 efektivnimi službenimi leti, je prosila Državno hipotekarno banko za povračilo vplačanih vlog v uradniški pokojninski sklad. Pri tem se je sklicevala na jasne predpise 2. odst. § 42 u. z. Državna hipotekarna banka pa njeni prošnji ni ugodila, češ, da neglede na to, da ima 7 dovršenih efektivnih službenih let, ni vplačevala vsaj 5 let v uradniški pokojninski sklad, kar je pogoj za vračilo vlog. — Seveda ni upoštevala pri tem določbe § 265 uradniškega zakona, da je smatrati vse drž. uradnike, ki so bili dne 1. aprila 1931 v aktivni službi, za vplačevalce v pokojninski sklad in sicer kakor, da so plačevali toliko let, kolikor let imajo dotlej efektivne službe. Kako je pa to vprašanje tolmačiti v sličnih primerih, v katerih velja § 142 u. z., sicer v zakonu ni nobenih posebnih določb, zdi se pa, da stališče Hip. banke ni utemeljeno v zakonskem besedilu.

Ženske v državni prometni službi. Po § 5 zak. o drž. promet. osebju se ženske ne morejo nastavljanjati kot eksekutivne prometne uslužbenke pri drž. prometnih ustanovah. Na številne prošnje, naj bi se ta določba spremenila tako, da bi se mogle ženske sprejemati vsaj v službo pri osrednjih prometnih oblastvih in ustanovah kot inženjerji, arhitekti, telegrafisti, strojepisci in blagajniki, je prometno ministertvo odločilo, da je vsa železniška služba eksekutivnega značaja, zaradi česar se navedena določba ne more spremeniti in je torej ženskam vstop v železniško prometno službo še nadalje zabranjen.

Zadružno prenočišče v Beogradu. S 1. oktobrom je bilo prenočišče v domu Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu, Poenka-reova ul. 21, razširjeno, tako da ima zdaj skupno 55 postelj. Cene za posteljo so ostale iste kot doslej. V sobi z 2 posteljama stane vsaka po 20 Din, v 3 posteljami 17 Din, v sobah s 4 posteljami pa po 15 Din za vsako noč.

Oddajanje železniških zemljišč v najem. Železniška uprava je odločila, da se bodo travniki ob železnici, katere so v Sloveniji že od nekdaj imeli v najemu samo železničarji, oddajali na licitacijah najvišjemu ponudniku vselej za eno leto in to neglede na stan dražitelja. Ljubljanski odbor UJNZB je interveniral, naj bi se ta odredba spremenila tako, da se puste taka zemljišča še naprej železničarjem, ki imajo v bližini upravna stanovanja. Svojo vlogo utemljuje s tem, da se bo povečala možnost nesreč, ker bodo zasebniki smeli hoditi ob progi k svo-

jim v najem vzetim parcelam, dočim železničarji natančno poznajo predpise.

Najemniki pri članih vlade. Odposlanci Zveze najemnikov kraljevine Jugoslavije so imeli nedavno sejo v Beogradu, kateri je predsedoval profesor Marin Katunarić iz Splita, predsednik organizacije. Odposlanci so nato posetili ministra za soc. politiko in ga prosili, naj že v jesenskem zasedanju stavi na program narodne skupščine tudi stanovanjski zakon. Posebno spomenico so izročili tudi ministrskemu predsedniku, in ga zlasti prosili naj se stanovanjskim najemnikom omogoči vstop v občinske svete, kakor se je dovolilo isto organizaciji hišnih lastnikov.

Uporaba šolskih prostorov. Banske uprava je odločila, da se šolska poslopja ne smejo uporabljati za nič drugega kakor za pouk in za svrhe, ki so v neposredni zvezi z obćim namenom šol. Kulturnim društvom se pa smejo izdajati dovoljenja za uporabo šolskih prostorov le pod sledećimi pogoji: dovoljenje izdaja sresko načelstvo in se sme šolsko poslopje uporabljati le takrat, kadar se s tem ne ovira pouk. Društvo mora poskrbeti za osnaženje prostorov in kriti stroške za event. poškodbe.

Iz organizacij.

Kongres gozdarskih uradnikov. V dneh 19. do 23. avgusta t. l. se je vršil na Sušaku redni obćni zbor Jugoslovanskega gozdarskega združenja. Navzoćih je bilo ne navadno mnogo članov, kar kaže, da se članstvo živahno zanima za delovanje svoje organizacije. Odbor je v minilem letu izdelal podroben načrt zakona, ki bi zavaroval obstanek gozdarskih nameščencev vseh tistih gozdnih veleposestev, ki se bodo po zakonu o likvidaciji agrarne reforme razlastila. Pri tem so se vpoštevali interesi današnjih aktivnih uslužbencev in upokojevcev, ki so služili svojčas na teh veleposestvih. Po podatkih, katere je zbral odbor, je bilo meseca junija leta 1931. na na teh veleposestvih vsega skupaj 199 upokojenih gozdarskih uslužbencev, ki so prejimali na mesec približno 150.000 Din pokojnine. V aktivni službi je bilo 41 višjih uradnikov, 242 višjih uslužbencev ter 1689 stal. in 2675 začasnih gozd. delavcev. Zaradi razlastitve bodo postali nepotrebni domala vsi uradniki in približno 2000 uslužbencev ter skoro vsi gozdni delavci. Zato je organizacija predločila ministertvu za gozdove in rudnike posebno resolucijo o tem vprašanju. — Na zborovanju so nekateri člani zahtevali, naj odbor skuša doseći tudi za gozdarske uslužbenke popolno izenačenje z ostalimi javnimi državnimi nameščenci glede aktivne in pasivne volilne pravice. Na obćnem zboru je več strokovnjakov predavalo o raznih vprašanjih gozdarskega gospodarstva, zlasti o pogozdovanju Krasa. Zborovalci so tudi sklenili, da bo organizacija dala izdelati propagandni film o gozdarstvu in naših gozdovih. Tudi je bil sprejet sklep, naj se čim prej izda zakon o nadzorstvu nad

gozdnim semenjem. Prihodnji obćni zbor se bo vršil v Banja Luki.

Liga slovanskih železniških uradnikov. Dne 13. septembra se je vršil v Beogradu letni sestanek Lige slovanskih železniških uradnikov. Člani te organizacije so društva železničarskih uradnikov s srednješolsko ali višjo izobrazbo iz Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske in Bolgarske. Vodstvo organizacije pripada za 3 leta vsaki izmed vćlanjenih držav in je zdaj na Poljskem. Leta 1934. preide vodstvo na našo državo. Namen zveze je vzajemno varovanje stanovskih koristi in pospeševanje kulturnih in drušabnih stikov ćlanstva. — Na letošnjem sestanku so razpravljali o postavitvi velikega okrevališća za slovanske železničarje ob Jadranskem morju, kjer je že več obmorskih obćin ponudilo v ta namen brezplaćne stavbne parcele. Določil se je kraj za redni kongres leta 1934., razpravljali so, pa tudi o voznih in drugih olajšavah rodbinskih ćlanov v vseh vćlanjenih državah. Delegati so naglasili potrebo, naj bi se vse železniške potrebščine nabavljale pri industrijskih podjetjih vćlanjenih slovanskih držav. Sestanka, ki se je vršil v beograjskem češkoslovašćem domu, sta se udelećila tudi poljski in češkoslovaški poslanik ter zastopniki naših najvišjih oblastev.

Zborovanje mariborskih profesorjev.

V ponedeljek 24. oktobra se je vršil v posvetovalnici drž. klasićne gimnazije v Mariboru redni obćni zbor tamošnjega pododbora proforskkega društva. Po kratkih uvodnih besedah predsednika Dr. Pećovnika so poročali o poteku XIII. kongresa jugosl. prof. društva, ki se je vršil 6. julija v Beogradu, delegatje gg. prof. Prijatelj Karel, Seunik in Zimbek.

Iz izćrpnega poročila posnamemo, da je bilo zborovanje zelo burno. Ze na obćnem zboru beograjske sekcije dne 5. julija je nastopila ostra opozicija pod vodstvom prof. Vulovića. Po celodnevem prekanju so bili izvoljeni v odbor člani opozicije, ki bo sedaj lahko z dejanjem pokazala, kaj je njen cilj. Tudi kongres celokupnega društva naslednji dan je bil kaj razgiban. Potem ko je bilo sklenjeno, poslati Nj. Vel. kralju vdanostno brzojavko, je predlagal predsednik Popović pozdrav svetnemu ministru. Med burnimi prizori, tekot katerih je kraljev zastopnik zapustil dvorano, je bil predlog odklonjen. Pri verifikaciji se je ugotovilo 132 delegatov iz beograjske sekcije, 36 iz zagrebske, 10 iz ljubljanske, 25 iz sarajevske in 1 iz splitske sekcije.

K tajnišćkemu poročilu se je prijavilo 29 govornikov. Napadali so glavno upravo, zahtevali odpravo tajne kvalifikacije, podporo za reducirane tovariše in slično. Nek govornik je celo napadal srbski tisk, ki baje nećuvno blati proforski stan. V znak protesta so nato zastopniki tiska odšli. Ker je bilo vsem jasno, da hoće opozicija z obstrukcijo priti do cilja, je bil predlog za ukinitve debate sprejet s 139 proti 39 glasov. Tudi delegati izven Beograda niso bili nikakor zadovoljni z delom dosedanje uprave, ker ta v kritićnih trenutkih ni bila kos svoji nalogi. Toda opozicija ni imela izdelanega nobenega programa in je po lastnih izjavah hotela sa-

mo odstraniti stare ćlane. Zdelo se je tudi, da imajo beograjski tovariši neke osebnemedsebojne obraćune. Zato so se delegatje izven Beograda odloćili za staro upravo in je bila ta izvoljena pri poimenskem glasovanju s 109 proti 55 glasovom. Resolucije, ki jih je sestavil posebni odbor, je po zboru konćno formuliral predsednik Divac, češ da ne more zastopati izjav, ki jih tudi sam ne odobrava. Te resolucije so objavljene v »Glasniku prof. drušćva«.

V svojih poročilih so omenili odborniki, da je šćelo naše mariborsko društvo ob zaćetku leta 56 ćlanov, na koncu 53. Dohodki so znašali 9618 Din, izdatki 5344, čisto premoženje 4274 Din. Za proforski dom v Beogradu smo odposlali od marca 1931. do 1. aprila t. l. 2706 Din. Od aprila dalje ni nihće već nič prispeval v ta sklad in se bo zaćelo spet plaćevanje, ko se izboljšajo gmotne razmere. Na predlog preglednikov računov je bila soglasno sprejeta razrešnica s posebno pohvalo marljivemu blagajniku prof. Leskovšču. Izvoljen je bil sledeći odbor: predsednik Dr. Pećovnik, podpredsednik Dr. Perhavić, tajnik Stupan, blagajnik Leskoćek, odborniki Dr. Cernek, Nemanić, Seunik.

Pri slućajnostih so iznesli prisotni razne želje in pritožbe. Med drugim je bilo poudarjeno, da so nekatere naše šolske knjige pretirano drage. Tudi so se zgraćali nad dejstvom, da zahtevajo v Zagrebu pri proforskem izpitu visoke takse, ćeravno so bile s finanćnim zakonom te takse odpravljene. Pripravnik stane tak izpit z ostalimi stroški toliko, kakor znaša trikrat na njegova sedanja mesećna plaća.

drp.

Po svetu.

Uradniške plaće na Finskem. S prićetkom tega leta so bile v Finski republiki znižane plaće državnih uslužbencev, in sicer neoženjenim za 10%, oženjenim pa za 5%. Znižanje ni zadelo plać, ki so nižje od 15.600 fin. mark na leto. Prav tako niso bile zmanjšane rodbinske doklade za otroke in poviški ob napredovanju.

Določbe proti dvojnemu zaslućku. Ne katere nemške dežele, med njimi Bavarska in Württemberg, so izdale zakone o z. naredbi, da se prepreći moćnost dvojnega zaslućka uslužbencem vseh vrst. Pred vsem zadeva ta prepoved aktivne in upokojene državne in druge javne nameščence, katerim je poleg njihove redne službe zabranjena sleherna druga plaćana zaposlitev.

Češkoslovaška železniška uprava in uslužbenci. Novi češkoslovaški železniški minister je sprejel odposlance železničarskih strokovnih društev in jim obljubil, da se v prihodnje ne bo izdala nobena odloćba v osebnih zadevah, dokler železniška uprava ne bo zaslišala strokovnih organizacij in jih pozvala, naj podajo svoje mnenje. Tako bo ministertvo proućilo vse predloge organizacij o preosnovi železniške uprave, o upokojitvah uslužbencev, o uvedbi 40 urnega delovnega tedna in slično.

Redukcija železničarjev na Poljskem. Poljske drž. železnice so uvedle za osebe delavnic, kurilnic in skladišć petdnevni delavnik. Po en dan se vsak teden počiva brez nagrade. Vsak mesec se odpusti po 1300 uslužbencev. Vlada je že izdelala zakonski predlog za znižanje pokojnin s sočasnim zvišanjem prispevkov za starostno zavarovanje.

»To ste vill... Ze dolgo je tega... ubogi Dubroquet, he? Pljućnica... Fuć!«

In odšel je pred menoj po ozkih lesenih stopnicah, ki so se pod njegovo težo moćno vdajale.

Med potom je sopihal in godrnjal:

»Prokleta škatla, da bi jo!«

Zgoraj na zadnjem odstavku je ženska v domaći suknji, hišnica, žalostno majala z glavo in nama čisto potihem rekla:

»Dneva ne preživim. Vstopita, ljuba gosпода.«

V podstrešnici, na slabi postelji za sio, je pred Sireno iz leta 1847. hropel Jacobus.

Pomignil nama je, naj pristopiva. S pisakajoćim, zelo šibkim, pa še razloćnim glasom nama je šepnil:

»Konćano je! S seboj vzamem filozofsko slikarstvo... Vse so tu notri, v moji glavi, vse moje slike... Na vse zadnje, morda je celo prav, da jih živa duša ni videla... Preveć hudo bi bilo zaradi njih tovarišem.«

Smrtni boj, ki je bil precej lahek, je trajal pet ur in je konćal pred polnoćjo.

Jean Meusnier je staremu tovarišu zatisnil oči in ves zatopljen v misli je v duhu preletel vse svoje življenje. Misli je na skrivnost vsega ustvarjenega in kakor da se ga je nalahko dotaknilo nećdno krilo, si je poloćil roko na ćelo in v bolešćnem zaćudenju zamrmral:

»Prokleta škatla!«

K. D.

Obleke kemićno čistil, barva, plista in lika tovarna J. O. S. REICH.

Časih smo vsi trije obedovali v mlekarni, zadaj v mali sobi, kjer je visela velika Meusnierjeva slika. Bila je to krvoločna podoba, ki jo je naslikal in se pri tem potihem krohotal. Predstavljala je gnusna in smećna drevesa. Ta mogoćni pokrajinar je obćutil lepoto in grdost samo v rastlinskem svetu. In divjak si je v zabavo naslikal karikature hrastov in brešćev.

Kar se pa tiće ćlovešćta, je poznal samo Evfemijo, ki se mu je zdela odloćno prijazno bitje. Pred kosilom se je vrtel okoli nje v kuhinji ob svetlobi z ognjišća, med tem ko mi je Jacobus Dubroquets pred solnico in lonćkom za gorćico razlagal skrivnost galijske trojice.

Kako bi bil izrazil to trojico v sliki! Prav nič drugega ni potreboval za to kot platno, veliko dvajset ćetvornih metrov in pa republiko. Med tem ko je ćakal na oboje, je ustvarjal modo za punćke iz cunj, risal, kako se v treh potezah izrezujejo po Edvardovem naćinu kurja oćesa in poslikaval igraćke iz bezgovega strćena.

Bil je zares poštenjak. Ni dal, da bi bil kdo le stulil bridko skrivnost njegovega življenja. Ravno narobe, s pokojnim in zadovoljnim duhom je razpravljaj o umetnosti in modroslovju.

Toda mi gremo, kamor nas žene usoda in najzvestejši izmed nas drug za drugim zapuščajo svoje stare tovariše na postu, na trdem življenskem potu. Ko sem že zadnje leto študiral pravo, sem izgubil izpred oči oba tovariša. Kesneje so me na ime Jeana Meusnierja, ki je zaslovel, dan za dnem spominjali ćasopisi, ki so ga obćsipavali s pohvalo. Mojestrove slike sem videl v Salonu, pri Mirlitonih, pri Volne-

yu, pri Georgesu Petitu, v zbirkah ljubiteljev slikarstva in po stanovanjih modnih žensk. Kjerkoli sem hodil, so mi izloćbe papirne kazale poznani obraz starega kmetskega boćanstva.

Toda o ubogem Jacobusu Dubroquetsu ni bilo nič slišati! Misliil sem si, da ga ni već med živimi in da ga je milostna smrt rahlo odvedla s te zemlje, katere ni videl nikdar drugaće kot v sanjah in skozi megleno tenćico.

Toda nekega lepega jesenskega dne leta 1896., ko sem na tuilerijski postaji hotel vstopiti v parnik, ki vozi nizdol po reki, sem opazil na pristanišćkem mostu starca, ki je sedel čisto spredaj. Ogrnjen je bil v star zakrpan plašč in na uho si je bil potisnil romantićno pokrivalo. Na risanki mu je prijazno ležala roka, ki je bila še zmirom lepa. Starec se mi je zdel kot razmiljujoć poosebljen duh.

Navzlic njegovim sedemdesetim letom sem spoznal vrlega Jacobusa Dubroquetsa. Prištel bi mu bil već let, kdor bi ga bil sodil po gubah na licih, toda njegove sinje oči so ohranile nepremagljivo mladostnost.

Odzdravil mi je, dasi ni vedel, kdo sem, kar ga pa ni prav nič vznemirjalo. V mlekarnah se je bil navzel nekakšne vrste brezimnega bratstva, ki se je raztezalo na vse znanee.

»Saj veste, moja slika,« mi je dejal, »moja velika slika! Radi bi, da jo izvršim zmanjšano in popravljeno.«

»Pa kdo to hoće, mojster Jacobus?«

»Oni! Kramarji, vlada, ministri, obćinski svćt, kdo neki še! Mar jaz to vem? Mar jaz poznam te štacunarje, jaz? Ne brigam se za taka slućajna bitja in zanićujem vse, kar se ni uresnićilo v popolnem.

Da, oni bi radi popaćili mojo veliko zamisel. Ampak le pomirite se, ne pobotam se z njimi.«

Torej takó je medtem propalo cesarstvo, petindvajset let je bila že republika, a Jacobus Dubroquets še zmirom ni mogel naslikati svoje velike podobe.

Sicer pa je bil popolnoma zadovoljen. Da se je preživljal, je risal osnutke za piće, katere je naroćal nek Gambierov tekmeć in okraske za na škatle za sardine. Kdor ga je videl tako smehljajoćega se, bi bil podvomil, dali je ta starec norec ali pa modrijan, in jaz se ne bi bil upal odloćiti.

Ko je odhajal, mi je s široko kretnjo pokazal rožnato nebo, vso posrebrreno reko in bregove, ki jih je obsipala svetloba kot s plavim prahom.

»He?« mi je dejal, »to vam je pravo ozadje za mojo Apoteozo svobodne ženske... Dodati bi pa moral barvam nekolić već moći, seveda. To pot bom delal po Veronesejevem, ampak krepkeje... Veronese skaće takole visoko, jaz pa...«

In videl sem kretnjo, ki sem je bil navajen nekoć.

S pristanišćkega mostića mi je še zašklical:

»Obićejte me v moji delavnici v ulici Point-du-Jour. To je tistale cesta... na desno, šteć. 6. Moćno pozvonite!«

Šele dva meseca kesneje sem šel tja. Pred hišo, ki mi jo je oznaćil Jacobus, sem srećal Jeana Meusnierja, krepkega in grćavega kakor hrast. Na lepo vrezani suknji je nosil odznak komanderja ćastne legije. Dejaj bi bil, da je starodavni satir postal pravi svetski ćlovek. Stisnil sem mu roko.

INSERIRAJTE V „NAŠEM GLASU“

Cenjenim damam priporoča

IVANKA STEGNAR, LJUBLJANA
STRITARJEVA ULICA

svojo bogato zalogo najmodernejših damskih klobukov po najnižjih cenah. Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno na zalogi.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrovinna kolonijalnega in specerijskega blaga.

Nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, testenine, najfinejše namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo specerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

Krojaški atelje

FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Telefon 2673 Špecerija

Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Telefonska štev. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

I. Z. Z. O. Z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zasnambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Tovariši! Pri nakupu se vselej sklicujte na oglas v „Našem Glasu“!

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

**Kdor podpira nas,
tega podpiramo mi!**

Priporočamo trdiko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Priporoča se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina

LESKOVIC & MEDEN

Ljubljana, Jurčičev trg 1

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdika

A. PERSCHE

LJUBLJANA, Marijin trg št. 8.

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezenine, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbiri pri

Josip PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430,000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo. — Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice. —

TELEFON ŠTEV. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.

TEOKAROVIC

Zopet stare nizke cene!

Došlo je:

*sveže blago za zimske suknje
in velika množina pletilne
volne v vseh barvah.
Na drobno in debelo!*

Magazin tovarne — Gradišče 4

Telefon štev. 2312

Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perila, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

I. Z. Z. O. Z.

Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino združna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadrugi državnih železničarjev in pri trdki Teokarović.

Širite združno misel med svojimi tovariši!